

Saeima ir pieņēmusi un Valsts prezidents izsludina šādu likumu:

Iedzīvotāju reģistra likums

I nodaļa

Vispārīgie noteikumi

1.pants. Šā likuma mērķis ir noteikt, kā Latvijas teritorijā darbojas vienota iedzīvotāju uzskaites sistēma – Iedzīvotāju reģistrs (turpmāk – Reģistrs) un kā Pilsonības un migrācijas lietu pārvaldei (turpmāk – Pārvalde) tiek sniegtas Reģistrā iekļaujamās ziņas un tiek lietota Reģistrā esošā informācija.

2.pants. (1) Par ziņu iekļaušanu Reģistrā savas kompetences ietvaros atbild Pārvalde un Latvijas diplomātiskās un konsulārās pārstāvniecības ārvalstīs.

(2) Reģistrs ir valsts informācijas sistēma, kuras pārzinis ir Pārvalde.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 21.06.2007. likumu, kas stājas spēkā 19.07.2007.)

3.pants. Reģistra galvenais uzdevums ir nodrošināt Latvijas pilsoņu, Latvijas nepilsoņu, kā arī Latvijā uzturēšanās atļauju, reģistrācijas apliecību vai pastāvīgās uzturēšanās apliecību saņēmušo personu uzskaiti, likumā noteiktajā kārtībā Reģistrā iekļaujot un aktualizējot ziņas par šīm personām.

(21.06.2007. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 19.07.2007.)

4.pants. (1) Ziņu iekļaušana Reģistrā ir pirmuzskaites dokumenta aizpildīšana.

(2) Ziņu aktualizēšana ir Reģistrā iekļauto ziņu grozīšana, norādot grozījumu izdarīšanas datumu, tiesisko pamatu un šos grozījumus apliecinoša dokumenta numuru, izdošanas datumu, izdevējvalsti un izdevējiestādi.

II nodaļa

Personu reģistrācija

5.pants. (1) Iekļaujot Reģistrā ziņas par personu, tai piešķir individuālu personas kodu.

(2) Personas kodu piešķir tikai Pārvalde. Tas ir nemainīgs, izņemot gadījumus, kad personai tiek precizēts dzimšanas datums vai persona tikusi adoptēta.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 21.02.2002. likumu, kas stājas spēkā 26.03.2002.)

6.pants. Dokuments, uz kura pamata ziņas par personu iekļauj Reģistrā, ir Pārvaldes priekšnieka apstiprināta un Pārvaldes vai pašvaldības dzimtsarakstu nodaļas darbinieka aizpildīta noteikta parauga pirmuzskaites veidlapa. Pirmuzskaites veidlapu aizpildīšanas kārtību nosaka iekšlietu ministra un tieslietu ministra kopīga instrukcija.

(21.02.2002. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 26.03.2002.)

7.pants. (1) Ziņas par personu Reģistrā iekļauj tā Pārvaldes nodaļa, kuras teritorijā atrodas personas deklarētā dzīvesvieta.

(2) Ja personai Latvijā nav deklarētas dzīvesvietas, ziņas par to Reģistrā iekļauj tā Pārvaldes nodaļa, kuras teritorijā atrodas personas norādītā dzīvesvieta Latvijā.

(3) Ziņas par notiesātajām personām, kurām nav reģistrētas dzīvesvietas, Reģistrā iekļauj tā Pārvaldes nodaļa, kuras teritorijā atrodas brīvības atņemšanas iestāde.

(4) Latvijas diplomātiskajai vai konsulārajai pārstāvniecībai ir tiesības iekļaut Reģistrā ziņas par tāda Latvijas pilsoņa vai nepilsoņa jaundzimušo bērnu, kas uzturas ārvalstīs ilgāk par diviem mēnešiem.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 21.02.2002. un 26.09.2002. likumu, kas stājas spēkā 23.10.2002.)

8.pants. (1) Darbiniekam, kas iekļauj Reģistrā ziņas par personu, ir pienākums pārbaudīt šo ziņu atbilstību tās apliecinošajiem dokumentiem, kuriem ir juridisks spēks Latvijā.

(2) Pirmuzskaites veidlapā sniegto ziņu pareizību persona, kura sniedz ziņas, apliecina ar savu parakstu.

(3) Ziņu pareizību attiecībā uz personu, kas jaunāka par 18 gadiem, kā arī attiecībā uz personu, kas atrodas aizbildnībā vai aizgādībā, apliecina šīs personas likumiskais pārstāvis.

(4) Šā panta otrā un trešā daļa neattiecas uz ārzemnieku, kura pirmuzskaites veidlapu aizpilda darbinieks atbilstoši ziņām, ko ārzemnieks vai viņa likumiskais pārstāvis sniedzis, pieprasot uzturēšanās atļauju.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 21.06.2007. likumu, kas stājas spēkā 19.07.2007.)

9.pants. Ziņas Reģistrā ierakstāmas latviešu valodā, izņemot ārzemnieku vārdu, uzvārdu un adresi, ko ieraksta latīniskajā rakstībā atbilstoši ārvalsts izsniegtajiem ceļošanas dokumentiem.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 21.06.2007. likumu, kas stājas spēkā 19.07.2007.)

III nodaļa

Reģistrā iekļaujamās ziņas

10.pants. (1) Reģistrā par personu iekļaujamās šādas ziņas:

1) personas kods;

2) vārds (vārdi);

3) uzvārds;

4) dzimtais uzvārds;

4¹) dzimtas uzvārda vēsturiskā forma vai citas valodas personvārda oriģinālforma latīnalfabētiskajā transliterācijā, ja persona to vēlas un var šo formu apliecināt dokumentāri;

5) dzimšanas datums un laiks;

6) dzimšanas vieta;

7) dzimums;

8) valstiskā piederība un tās veids;

9) tautība;

10) Latvijā deklarētās, reģistrētās vai personas norādītās dzīvesvietas adrese;

11) dzīvesvietas adrese ārvalstīs;

12) ziņas par pasi vai personas apliecību, kas normatīvajos aktos noteiktajā kārtībā

izsniegta kā pasi aizstājošs dokuments:

- a) dokumenta veids,
- b) numurs un sērija,
- c) izdošanas datums,
- d) izdevējvalsts un izdevējiestāde,
- e) derīguma termiņš;

13) ziņas par dzimšanas reģistrāciju:

- a) dzimšanas reģistra ieraksta numurs,
- b) dzimšanas reģistrācijas vieta un valsts,
- c) dzimšanas reģistrācijas datums;

14) ziņas par dzimšanas apliecību:

- a) numurs un sērija,
- b) izdošanas datums,
- c) izdevējvalsts un izdevējiestāde;

15) ziņas par uzturēšanās atļauju Latvijā:

- a) veids,
- b) numurs,
- c) izdošanas datums,
- d) derīguma termiņš,
- e) izdevējiestāde;

16) valsts, no kuras persona ieradies, ja persona nav Latvijas pilsonis vai nepilsonis;

17) ziņas par ģimenes stāvokli:

- a) neprecējies,
- b) precējies,
- c) šķīries,

d) atraitnis;

18) ziņas par pēdējo laulāto;

19) ziņas par laulības reģistrāciju, šķiršanu vai laulības atzīšanu par neesošu:

a) laulību reģistra ieraksta numurs,

b) vieta un valsts, kur laulība reģistrēta, šķirta vai atzīta par neesošu,

c) datums, kad laulība reģistrēta, šķirta vai atzīta par neesošu;

20) ziņas par dokumentu, kas apliecina laulības reģistrāciju, šķiršanu vai atzīšanu par neesošu:

a) laulības apliecības vai laulības šķiršanas apliecības numurs vai civillietas par laulības šķiršanu vai atzīšanu par neesošu numurs un sērija,

b) laulības apliecības vai laulības šķiršanas apliecības izdošanas datums, tiesas nolēmuma par laulības šķiršanu vai atzīšanu par neesošu pieņemšanas datums un vieta,

c) laulības apliecības vai laulības šķiršanas apliecības, tiesas nolēmuma par laulības šķiršanu vai atzīšanu par neesošu izdevējvalsts un izdevējstāde;

21) ziņas par bērniem līdz 18 gadu vecumam;

22) ziņas par tēvu un māti;

23) ziņas par personas atzīšanu par rīcībnespējīgu vai tās atzīšanu par rīcībspējīgu:

a) civillietas numurs,

b) tiesas nolēmuma pieņemšanas datums un vieta,

c) tiesas nolēmuma spēkā stāšanās datums;

24) ziņas par izceļošanu no Latvijas uz pastāvīgu dzīvi ārvalstī:

a) izceļošanas datums,

b) valsts, uz kuru persona izceļo,

c) dokumenta, ar kuru persona izceļo, veids, numurs, izdevējvalsts, izdošanas vieta un datums, derīguma termiņš;

25) ziņas par bezvēsts prombūtni:

a) civillietas par fakta konstatēšanu, ka persona ir bezvēsts prombūtnē, numurs,

b) tiesas nolēmuma pieņemšanas datums un vieta,

c) tiesas nolēmuma izdevējvalsts,

d) tiesas, kura pieņēmusi nolēmumu, nosaukums,

e) tiesas nolēmuma spēkā stāšanās datums;

26) ziņas par izraidīšanu no Latvijas:

a) izbraukšanas rīkojuma numurs,

b) izbraukšanas rīkojuma izdošanas datums,

c) datums, līdz kuram ir spēkā iebraukšanas ierobežojums,

d) izdevējiestāde,

e) valsts, uz kuru persona tiek izraidīta,

f) dokumenta, ar kuru persona izraidīta, veids, numurs, izdevējvalsts, izdošanas vieta un datums, derīguma termiņš;

27) ziņas par personas nāvi:

a) miršanas datums un laiks,

b) miršanas vieta;

28) ziņas par miršanas reģistrāciju:

a) miršanas reģistra ieraksta numurs,

b) miršanas reģistrācijas iestāde un valsts,

c) miršanas reģistrācijas datums;

29) ziņas par personas nāvi apliecinājošu dokumentu:

a) miršanas apliecības numurs, civillietas par pazudušās personas izsludināšanu par mirušu numurs, civillietas par fakta konstatēšanu par nāves reģistrāciju numurs vai civillietas par fakta konstatēšanu par personas nāvi numurs,

b) miršanas apliecības izdošanas datums, tiesas nolēmuma par personas izsludināšanu par mirušu pieņemšanas datums, tiesas nolēmuma par fakta konstatēšanu par nāves reģistrāciju pieņemšanas datums vai tiesas nolēmuma par fakta konstatēšanu par personas nāvi pieņemšanas datums,

c) miršanas apliecības vai tiesas nolēmuma izdevējvalsts un izdevējiestāde;

30) ziņas par personas atļauju vai aizliegumu izmantot tās ķermeni, audus un orgānus pēc nāves;

31) ziņas par aizbildnības vai aizgādības nodibināšanu vai izbeigšanu:

a) nolēmuma, ar kuru personai nodibināta vai izbeigta aizbildnība vai aizgādība, izdevējiestāde un pieņemšanas datums,

b) nolēmuma, ar kuru personai nodibināta vai izbeigta aizbildnība vai aizgādība, spēkā stāšanās datums;

32) ziņas par personas aizbildņiem vai aizgādņiem:

a) personas kods,

b) vārds (vārdi),

c) uzvārds,

d) dzimums,

e) dzimšanas datums,

f) tautība,

g) valstiskā piederība un tās veids,

h) miršanas datums.

(2) Šajā likumā minētā valstiskā piederība ir personas saikne ar valsti, kas personai izdevusi vai likumā noteiktajā kārtībā izdos pasi vai to aizstājošu dokumentu.

Valstiskās piederības veidi šā likuma izpratnē ir:

1) pilsonis;

2) nepilsonis;

3) bezvalstnieks;

4) bēglis.

(3) Par personas tēvu un māti, pēdējo laulāto un bērniem līdz 18 gadu vecumam Reģistrā iekļaujamas šādas ziņas:

1) personas kods;

2) vārds (vārdi);

3) uzvārds;

4) dzimtas uzvārda vēsturiskā forma vai citas valodas personvārda oriģinālforma latīnalfabētiskajā transliterācijā, ja persona to vēlas un var šo formu apliecināt dokumentāri;

5) dzimums;

6) dzimšanas datums;

7) tautība;

8) valstiskā piederība un tās veids;

9) miršanas datums.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 21.02.2002., 26.09.2002. un 21.06.2007. likumu, kas stājas spēkā 19.07.2007.)

11.pants.

(Izslēgts ar 21.06.2007. likumu, kas stājas spēkā 19.07.2007.)

12.pants. Reģistrā par personu nav iekļaujamas šādas ziņas:

1) rase vai ādas krāsa;

2) reliģiskā pārliecība vai piederība pie kādas konfesijas;

3) politiskā pārliecība, piederība pie kādas politiskās partijas vai kustības, kā arī ziņas par politiskajiem uzskatiem;

4) seksuālā nosliece vai saslimšana;

5) citas šā likuma 10.pantā neparedzētas ziņas.

13.pants. Ja kādas no Reģistrā iekļautajām ziņām tiek grozītas, jaunās ziņas ierakstāmas, neiznīcinot iepriekšējās.

14.pants. Personas nāves, bezvēsts prombūtnes, izceļošanas uz pastāvīgu dzīvi ārvalstī vai izraidīšanas gadījumā Reģistrā iekļautās ziņas par šo personu tiek saglabātas.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 21.02.2002. likumu, kas stājas spēkā 26.03.2002.)

IV nodaļa

Informācijas sniedzēju un lietotāju

tiesības un pienākumi

15.pants. (1) Šā likuma 3.pantā minēto personu pienākums ir sniegt Pārvaldei ziņas par sevi iekļaušanai Reģistrā. Ziņas par personām, kas jaunākas par 18 gadiem vai atrodas aizbildnībā vai aizgādībā, Pārvaldei sniedz attiecīgo personu likumiskie pārstāvji.

(2) Ja persona, kurai ir Latvijas valstiskā piederība, uzturas ārpus Latvijas ilgāk par sešiem mēnešiem, tās pienākums ir paziņot Pārvaldei savas dzīvesvietas adresi ārvalstīs, kā arī citas izmaiņas Reģistrā iekļautajās ziņās par sevi, saviem bērniem, kas jaunāki par 18 gadiem, un par personām, kas atrodas tās aizbildnībā vai aizgādībā (ar Latvijas konsulārās vai diplomātiskās pārstāvniecības starpniecību), ja šīs izmaiņas izdarītas ārvalstu institūcijās.

(3) Ziņas par jaundzimušajiem, nedzīvi dzimušajiem un dzemdībās mirušajiem bērniem, kuras atbilst šā panta pirmās daļas nosacījumiem, sniedz divu mēnešu laikā pēc bērna piedzimšanas.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 21.02.2002. un 21.06.2007. likumu, kas stājas spēkā 19.07.2007.)

16.pants. (1) Reģistrā iekļauto ziņu aktualizēšanai Ministru kabineta noteiktajā kārtībā Pārvaldei ziņas sniedz:

- 1) valsts varu un pārvaldi realizējošas iestādes;
- 2) pašvaldības un to iestādes;
- 3) tiesas;
- 4) personas, kurām ir Latvijas valstiskā piederība un kuras uzturas ārpus Latvijas ilgāk par sešiem mēnešiem (ar Latvijas konsulārās vai diplomātiskās pārstāvniecības starpniecību);
- 5) personas, par kurām Reģistrā ir iekļautas ziņas, ja ziņas par viņu pēdējo laulāto, bērniem, tēvu un māti Reģistrā nav iekļautas;
- 6) Latvijas pilsoņi, kuri maina savu valstisko piederību;
- 7) Latvijas nepilsoņi, kuri iegūst kādas citas valsts (izņemot Latviju) pilsonību.

(2) Informācijas sniedzēji ir atbildīgi par ziņu savlaicīgu sniegšanu Pārvaldei un šo ziņu atbilstību tās apliecinošajiem dokumentiem.

(3) Ja informācijas sniedzēji ir valsts nozīmes datu pārraides tīkla abonenti, tie papildus veic arī ziņu aktualizāciju Reģistrā, izmantojot valsts nozīmes datu pārraides tīklu.

(4) Uzraudzību pār ziņu aktualizēšanu, kā arī šā panta pirmās daļas 1., 2. un 3.punktā minēto informācijas sniedzēju metodisko vadīšanu nodrošina Pārvalde.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 21.02.2002. un 26.09.2002. likumu, kas stājas spēkā 23.10.2002.)

17.pants. Reģistrā iekļautās ziņas Ministru kabineta noteiktajā kārtībā izsniedz Pārvalde.

17.¹ pants. Par informācijas saņemšanu no Reģistra maksājama valsts nodeva. Ministru kabinets nosaka valsts nodevas apmēru, samaksas kārtību, kā arī atvieglojumus valsts nodevas maksāšanā un atbrīvojumus no valsts nodevas maksāšanas.

(21.06.2007. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 19.07.2007.)

18.pants. (1) Persona ir tiesīga divas reizes kalendāra gadā bez maksas pieprasīt un saņemt visu Reģistra informāciju par sevi un saviem bērniem, kas jaunāki par 18 gadiem.

(2) Par personām, kas atrodas aizbildnībā vai aizgādībā, Reģistra informāciju divas reizes kalendāra gadā bez maksas ir tiesīgi pieprasīt un saņemt šo personu likumiskie pārstāvji.

(3) *(Izslēgta ar 21.06.2007. likumu.)*

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 21.06.2007. likumu, kas stājas spēkā 19.07.2007.)

19.pants. Fiziskās un juridiskās personas var saņemt Reģistra informāciju par citu personu uz motivēta iesnieguma pamata.

20.pants. Ja reģistrētā persona Reģistrā iekļautajās ziņās par sevi, saviem bērniem, kas jaunāki par 18 gadiem, kā arī par personām, kas atrodas tās aizgādībā vai aizbildībā, konstatē kļūdu vai ar šo likumu aizliegtu ziņu iekļaušanu, tai ir tiesības pieprasīt, lai kļūda tiktu izlabota, bet aizliegtās ziņas - izslēgtas no Reģistra.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 21.06.2007. likumu, kas stājas spēkā 19.07.2007.)

21.pants. Iestādēm, komersantiem un organizācijām, kā arī fiziskajām personām ir tiesības saņemt no Reģistra statistiskās ziņas. Pārvalde var sniegt arī citas vispārīga rakstura ziņas, kas neļauj identificēt konkrētu personu.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 13.10.2005. likumu, kas stājas spēkā 11.11.2005.)

22.pants. Valsts varas un pārvaldes iestādēm, pašvaldībām un to iestādēm, organizācijām un komersantiem, kuriem deleģētas valsts pārvaldes funkcijas, kā arī tiesām un prokuratūrai ir tiesības saņemt no Reģistra šā likuma 10.pantā minētās ziņas atbilstoši minēto iestāžu kompetencei.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 13.10.2005. likumu, kas stājas spēkā 11.11.2005.)

23.pants. Ārvalstu valdībām, kā arī starptautiskajām valdību organizācijām un nevalstiskajām organizācijām Pārvalde Reģistrā iekļauto informāciju sniedz saskaņā ar Latvijas Republikas noslēgtajiem starptautiskajiem līgumiem vai īpašos gadījumos, kad šādi līgumi nav noslēgti, – ārlietu ministra un iekšlietu ministra savstarpēji saskaņotā kārtībā.

Pārejas noteikumi

1. Ar šā likuma spēkā stāšanos spēku zaudē likums "Par Iedzīvotāju reģistru" (Latvijas Republikas Augstākās Padomes un Valdības Ziņotājs, 1992, 2./3., 46./47./48.nr.; Latvijas Republikas Saeimas un Ministru Kabineta Ziņotājs, 1997, 4.nr.).

2. Ministru kabinets līdz 2008.gada 1.janvārim izdod šā likuma 6.pantā minētos noteikumus.

(21.06.2007. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 19.07.2007.)

3. Ministru kabinets līdz 2008.gada 1.janvārim izdod šā likuma 17.¹ pantā minētos noteikumus.

(21.06.2007. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 19.07.2007.)

4. Līdz šā likuma 17.¹ pantā minēto noteikumu spēkā stāšanās dienai, bet ne ilgāk kā līdz 2008.gada 1.janvārim piemērojami Ministru kabineta 1999.gada 23.marta noteikumi Nr.119 "Noteikumi par valsts nodevu par informācijas saņemšanu no Iedzīvotāju reģistra".

(21.06.2007. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 19.07.2007.)

Likums Saeimā pieņemts 1998.gada 27.augustā.

Valsts prezidents G.Ulmanis

Rīgā 1998.gada 10.septembrī